

○ مرمت شهری

○ سیدمحسن حبیبی، ملیحه مقصودی

○ انتشارات دانشگاه تهران

موضوع را نقض و یا دگرگون نماید.

نویسنده بر آن بوده تا شاید بتوان به زبان و بیانی

مشترک در مورد امری در کشور دست یافت که سال‌هاست در جهان صنعتی شده و غیرصنعتی مورد وفاق است. مفهوم مرمت شهری به ویژه از دهه‌ی هشتاد میلادی در قرن بیستم دچار تحولات فراوانی شده است. مرمت شهری امروزه مفهوم بازگشت به خانه را مطرح می‌کند، مفهومی که خانه را نه یک مکان، شهر، بنا بلکه آن را در معنای به یاد آوردن، به حال درآوردن و در حال زندگی کردن در نظر گرفته است. بازگشت به خانه بازگشتی به خویش برای حرکت به سوی آینده است، آینده‌ای که حیات شهری با حیات مدنی درهم آمیخته می‌شود. مرمت شهری می‌خواهد که شهریت از دست رفته در شهر فراصنعتی را به آن بازگرداند و مفهوم شهر را در فراگشت مدرنیته، مدرنیسم و مدرنیاسیون بار دیگر حیات بخشد و شهری برای انسان شهروند تدارک بیند.

کتاب ابتدا در اشاره‌ای کوتاه به عوامل تأثیرگذاری بر فضای شهری و ویژگی‌های اصلی فضای شهری می‌پردازد و در فصل اول به تعاریف و واژگان، فرسایش و فرسودگی، مرمت و مرمت شهری، بهسازی، نوسازی، بازسازی و غیره پرداخته است. سپس به نظریه‌پردازان جهانی در مرمت شهری همچون لینچ، ونچوری، راجرز، پیانو و دوکسیداس و سایر نظریه‌پردازان مرمت شهری اشاره شده و تجربیات جهانی مرمت شهری در ادامه مورد توجه قرار می‌گیرد. در ادامه منشورها، قطعنامه‌ها و مصوبات جهانی مرمت شهری، روش‌ها و انواع مداخله از منظر مرمت شهری، اصول و سیاست‌ها و دستورالعمل‌های پیشنهادی مرمت شهری و نیز فهرست منابع و ماخذ آمده است. در پایان نیز فهرست جداول و نمودارها ارائه می‌شود.

مرمت شهری به مفهوم به‌سازی، نوسازی و بازسازی بافت کهن در اواخر دهه ۱۹۷۰ و سپس در اواخر دهه‌ی ۱۹۹۰ با تعاریف تازه‌ای رو به رو گردید. مرمت شهری در تلاش برای پیوند دادن خلاق میان گذشته و آینده است و بر چالش و گفت‌وگو میان باورهای گذشته، حال و آینده تأکید می‌کند. در مرمت شهری هدف چیزی و رای اقدامی کالبدی و فضایی است و سعی در انتقال دادن ارزش‌های کالبد یافته در مکان به آینده دارد و این انتقال همراه با اضافه کردن ارزش‌های معاصر به ارزش‌های پایدار کهن است و در انتقال ارزش‌ها، آنچه معنا پیدا می‌کند، ارزش‌های پنهان و مستقر در اثر تاریخی است. این انتقال در واقع همان معاصرسازی اثر تاریخی است که از دو بُعد مادی و معنوی مطالعه می‌شود. به دیگر سخن در بُعد مادی، معاصرسازی به مفهوم دخل و تصرف در اثر است برای گفت‌وگوی خلاق بین ارزش‌های پایدار کهن و ارزش‌های والای معاصر و نه تصمیم‌گیری‌های مقطعی و به لحاظ معنوی نیز در معنای تبدیل کردن میراث مادی و فرهنگی به ثروت مادی و فرهنگی است. میراث ارثیه‌ای است که از گذشتگان به باشندگان رسیده و حامل ساختارهای زمانی و مکانی دوران گذشته است.

مؤلف با ذکر این نکته که مجموعه‌ی حاضر حاصل بیست و اندی سال آموزش درس مرمت شهری است و از طرفی گستره‌ی موضوعات مطروحه آنچنان است که امکان ارائه‌ی این مجموعه را در یک کتاب نمی‌داده، بدین لحاظ کتاب نخستین به واژگان و تعاریف، نظریه‌پردازان و نظریه‌ها، مجامع جهانی و منشورها، شهرها و تجربه‌ها و راهکارها و کاربردها اختصاص یافته است.

تنظیم کار برای اینکه بتواند جنبه کاربرستی بیاید زمان زیادی را به خود اختصاص داده است، به‌ویژه در مورد جدول‌های تحلیلی که می‌بایست نکات عمده‌ای را چه در مورد نظریه‌پردازان و چه در مورد مجامع جهانی و منشورها یا در مورد شهرها و تجربه‌ها بیان کند بدون آنکه